

[Lysholm Christensen]

Jeg kunne godt tænke mig at gribe fat i spørgsmålet om, hvad kultur egentlig er. Hvad er det for noget, vi snakker om vi skal formidle til de andre lande? Hvad er det for noget, vi har at byde på? Hvad er kultur?

I første række er det i hvert fald ikke noget, som skal styres hverken af ministre eller Folketing, for mig at se. Kultur er noget langt bredere, noget langt mere u håndterligt. Det er også langt mere end etableret teater, musik og malerkunst – ikke for at underkende disse kunstarter, det er fint, at vi har dem og vi har dem på internationalt niveau, dem kan vi godt være bekendt – men det er ikke det etablerede kulturliv, jeg tænker på.

Hvis man skulle være lidt kort i sin definition og prøve at sige med et enkelt ord, hvad kultur er for noget, fik jeg en udmærket definition engang i en diskussion for nogle år siden, hvor der var en, der sagde: Kultur, jamen det er ganske enkelt en telefonpæl! Og så tænker man: Var det en vittighed, eller hvad ligger der egentlig i det? Jamen det er egentlig et ganske udmærket udtryk, for denne telefonpæl er frembragt af et kultursamfund, den er blevet til igennem en teknologisk og kulturel udvikling; man har fundet på den tekniske funktion omkring en sådan telefonpæl, og man har noget at bruge den til. Den skal nemlig bruges til kommunikation, den skal bruges til at formidle noget til andre.

Og det er jo netop det, det drejer sig om. Kultur er kommunikation på en lang række felter. Og for mig at se er noget af det vigtigste i vores kulturformidling til andre lande at gøre os klart helt nede på det almindelige plan: Hvad har vi at give de andre?

Det vil så konkret sige, at det er noget med en artikel, som bliver oversat og bragt i en udenlandsk avis eller et tidsskrift. Det er tanken om vores folkehøjskole, som vi prøver at eksportere, det er udveksling af skoleelever og studerende. Ja, det er såmænd så enkelt som turister, som sidder og snakker sammen ved et kaffebord på en campingplads; eller polske landmænd, som kommer på skole i Danmark; eller tv-udsendelser. Jo, der er mangfoldighed i kulturformidlingen.

Denne form for kulturformidling er jo ikke styret og skal heller ikke styres, men det er måske den mest betydningsfulde, når det kommer til stykket, især når vi tænker på Østlandene, som jo har været særligt på tale her i dag. I en

tid, hvor disse lande har vanskeligheder med at finde ud af, hvilken styreform de egentlig skal have, hvordan de skal skrue deres nye politiske system sammen, tror jeg, det er vigtigt, at vi ikke kommer anmassende med store forkromede løsninger; dér er det kontakt på det menneskelige plan på så mange forskellige felter som muligt, der kan være dem til størst hjælp.

I denne form for definition af kultur som en slags telefonpæl, for at sige det på den måde, er der naturligvis ikke nogen underkendelse af de mange initiativer og aktiviteter, som kulturministeren har redegjort for i sin redegørelse. De er gode og rigtige og værdifulde, ingen tvivl om det. Jeg har blot villet pege på, at kultur er et meget omfattende begreb, i bedste forstand et folkeligt begreb.

Lad mig lige nævne nogle konkrete ting til sidst. Det er blevet fremhævet tidligere, at vi skal passe på ikke at glemme det nordiske. Jeg havde ellers forventet, at jeg skulle have en ny lille dyst med hr. Duetoft på det punkt, men det blev der ikke lagt op til i dag. Hr. Duetoft var positiv over for det nordiske, og det glæder jeg mig over. Tidligere har vi set, at netop Centrum-Demokraterne har haft øjnene rettet temmelig meget sydpå. Det er også i orden, men det må ikke være så meget, at vi glemmer det nordiske bagland.

Vi må ikke glemme at pleje vort nordiske kulturelle samarbejde. Det har jo en særlig dimension i og med, at vi har sproget tilfælles.

Jeg vil bekræfte, at vi har samme syn som ministeren, når det gælder kulturpolitikken i forbindelse med EF. Vi mener ikke, det er noget, der hører til i vores organiserede EF-sammenhæng.

Jeg vil også nævne, at det er værdifuldt, at vi på det politiske plan tager kontakt til vore nabolande. Jeg kan nævne, at vi fra Kristeligt Folkepartis side havde en af vore unge i Estland i sidste uge. Vi har også haft kontakt til DDR og andre lande.

Det er vigtigt, at vi også som politiske partier tager kontakt til disse lande for at formidle vore tanker om demokrati, således at de har nogle tanker og visioner at bygge videre på, når de skal strikke deres eget system sammen.

Jeg skal til slut blot glæde mig over alle de mange initiativer, der er nævnt i ministerens redegørelse, og opmuntre kulturministeren til at arbejde videre inden for den økonomiske ram-